

Załącznik
do uchwały nr DVI/8879/2023
Zarządu Województwa Lubelskiego
z dnia 26 września 2023 r.

Zasady powierzania Regionalnemu Ośrodkowi Polityki Społecznej w Lublinie realizacji projektu pt. Polityka Senioralna EFS + realizowanego w ramach Działania 8.5 Usługi społeczne Priorytetu VIII Zwiększanie spójności społecznej programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.

Definicje

§ 1 Ilekroć w Zasadach powierzania Regionalnemu Ośrodkowi Polityki Społecznej w Lublinie realizacji projektu pt. Polityka Senioralna EFS + realizowanego w ramach Działania 8.5 Usługi społeczne Priorytetu VIII Zwiększanie spójności społecznej programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 (zwanymi dalej Zasadami), jest mowa o:

- 1) „Programie” - oznacza to program Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 zatwierdzony przez Komisję Europejską Decyzją Wykonawczą nr C (2022) 8382 z dnia 24 listopada 2022 r. wraz z jego ewentualnymi późniejszymi zmianami;
- 2) „Priorytecie” - oznacza to Priorytet VIII Zwiększanie spójności społecznej;
- 3) „Działaniu” - oznacza to Działanie 8.5 Usługi społeczne;
- 4) „projekcie” - oznacza to przedsięwzięcie pt. Polityka Senioralna EFS + szczegółowo określone w zaakceptowanym przez Instytucję Zarządzającą wniosku o dofinansowanie projektu o nr FELU.08.05-IZ.00-0001/23 realizowane w ramach Programu, zwane dalej „wnioskiem o dofinansowanie projektu”;
- 5) „Realizatorze” – oznacza to Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie, który jako jednostka organizacyjna Województwa Lubelskiego odpowiada za realizację projektu;
- 6) IZ – oznacza to Instytucję Zarządzającą programem Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 tj. Zarząd Województwa Lubelskiego;
- 7) IK UP – oznacza to Instytucję Koordynującą Umowę Partnerstwa,
- 8) „zadaniu” - oznacza to zadanie merytoryczne, czyli szereg powiązanych ze sobą działań zmierzających bezpośrednio do realizacji celu projektu. Zadania merytorycznego nie stanowią pojedyncze wydatki, np. usługa cateringowa, hotelowa i trenerska;
- 9) „ustawie wdrożeniowej” - oznacza to ustawę z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz.U. poz.1079);
- 10) „Partnerze” – oznacza to podmiot w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej, który jest wymieniony w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu,

realizujący wspólnie z beneficjentem (i ewentualnie innymi partnerami) projekt na warunkach określonych w umowie o dofinansowanie projektu i porozumieniu albo umowie o partnerstwie i wnoszący do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, bez którego realizacja projektu nie byłaby możliwa;

- 11) „wydatkach kwalifikowalnych” - oznacza to wydatki kwalifikowalne zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027;
- 12) „uczestniku projektu” – oznacza to osobę fizyczną, bez względu na wiek, bezpośrednio korzystającą z interwencji EFS+. Osoby korzystające bezpośrednio ze wsparcia EFS+ to osoby, które ta interwencja ma na celu wesprzeć. Jako uczestników wykazuje się wyłącznie te osoby, które można zidentyfikować i uzyskać od nich dane niezbędne do określenia między innymi wspólnych wskaźników produktu (dotyczących co najmniej płci, statusu na rynku pracy, wieku, wykształcenia) i dla których planowane jest poniesienie określonego wydatku, osób niekorzystających z bezpośredniego wsparcia nie należy wykazywać jako uczestników; bezpośrednie wsparcie uczestnika to wsparcie, na które zostały przeznaczone określone środki, świadczone na rzecz konkretnej osoby, mające doprowadzić do uzyskania korzyści przez uczestnika (np. nabycia kompetencji, podjęcia zatrudnienia);
- 13) „danych osobowych” - należy przez to rozumieć dane osobowe przetwarzane w Projekcie w rozumieniu art. 4 pkt 1 RODO;
- 14) „przetwarzaniu danych osobowych” – oznacza to przetwarzanie w rozumieniu art. 4 pkt 2 RODO;
- 15) „RODO” – oznacza to Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U. UE.L. 119/1 z 04.05.2016);
- 16) „ePUAP”- oznacza to Elektroniczną Platformę Usług Administracji Publicznej,
- 17) „CST2021” – oznacza to system teleinformatyczny, o którym mowa w art. 2 pkt 29 ustawy wdrożeniowej;
- 18) „SL2021” - oznacza to aplikację wchodzącą w skład CST2021, o którym mowa w art. 2 pkt 29 ustawy wdrożeniowej;
- 19) “SM EFS” (System Monitorowania Europejskiego Funduszu Społecznego) - aplikacja wchodząca w skład CST2021 wspierająca procesy monitorowania udzielanych wsparć do obsługi procesu gromadzenia i monitorowania danych podmiotów i uczestników otrzymujących wsparcie w ramach projektów realizowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus dla perspektywy finansowej 2021-2027;
- 20) „cross-financingu” - oznacza to tzw. zasadę, o której mowa w art. 25 ust. 2 rozporządzenia ogólnego oraz w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027;
- 21) „środkach trwałych” – oznacza to, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o rachunkowości”, z zastrzeżeniem inwestycji, o których

mowa w art. 3 ust. 1 pkt 17 tej ustawy – rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki; w przypadku środków trwałych oddanych do używania na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub leasingu, środki trwałe zalicza się do aktywów trwałych jednej ze stron umowy, zgodnie z warunkami określonymi w ustawie o rachunkowości; do środków trwałych zalicza się w szczególności: nieruchomości – w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego, maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy, ulepszenia w obcych środkach trwałych, inwentarz żywy;

- 22) „pracowniku” - oznacza to:
  - a) osobę świadczącą pracę na podstawie stosunku pracy,
  - b) osobę wykonującą świadczenia w formie wolontariatu w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2023 r. poz. 571);
- 23) „stronie internetowej Instytucji Zarządzającej” - oznacza to stronę internetową pod adresem: www.funduszeue.lubelskie.pl;
- 24) „uchwale” – oznacza to uchwałę Zarządu Województwa Lubelskiego nr DVI/8879/2023 z dnia 26 września 2023 r., do której niniejsze Zasady stanowią załącznik;
- 25) „rozporządzeniu EFS+” – oznacza to rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013 (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 21, oraz Dz. Urz. UE L 421 z 26.11.2021, str. 75);
- 26) „rozporządzeniu ogólnym” – oznacza to rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159 oraz Dz. Urz. UE L 261 z 22.07.2021, str. 58);
- 27) „ustawie o finansach publicznych” - oznacza to ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.);
- 28) „ustawie Prawo zamówień publicznych” - oznacza to ustawę z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1605);
- 29) „ustawie o ochronie danych osobowych” oznacza to ustawę z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781);

- 30) „Wytycznych” - oznacza to wytyczne, o których mowa w art. 2 ust. 38 oraz art. 5 ust 1 ustawy wdrożeniowej wydane przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego;
- 31) „Wytycznych dotyczących realizacji projektów EFS+” – oznacza to Wytyczne dotyczące realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027,
- 32) „Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych” - oznacza to Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027,
- 33) „Wytycznych dotyczących warunków gromadzenia i przekazywania danych” - oznacza to Wytyczne dotyczące warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2021-2027,
- 34) „Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków” – oznacza to Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027,
- 35) „Wytycznych dotyczących monitorowania” oznacza Wytyczne dotyczące monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027,
- 36) „Wytyczne dotyczące informacji i promocji” – oznacza to Wytyczne dotyczące informacji i promocji Funduszy Europejskich na lata 2021-2027,
- 37) „Wytyczne dotyczące sposobu korygowania nieprawidłowości” – oznacza to Wytyczne dotyczące sposobu korygowania nieprawidłowości na lata 2021-2027,
- 38) „dniu roboczym” – oznacza to dni inne niż soboty oraz dni inne niż dni ustawowo wolne od pracy.

Postanowienia ogólne

§ 2 Na podstawie uchwały, o której mowa w §1 pkt 24, Realizator zobowiązany jest do realizacji projektu, o którym mowa w §1 pkt 4, zgodnie z niniejszymi Zasadami.

§ 3 1. Na warunkach określonych w niniejszych Zasadach, Instytucja Zarządzająca zapewnia środki na realizację projektu, dofinansowanie w łącznej kwocie nieprzekraczającej 43 022 754,50 PLN (słownie: czterdzieści trzy miliony dwadzieścia dwa tysiące siedemset pięćdziesiąt cztery złote, 50/100) i stanowiącej nie więcej niż 95,00% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu, w tym:

- 1) płatność ze środków europejskich w kwocie 38 494 043,50 PLN (słownie: trzydzieści osiem milionów czterysta dziewięćdziesiąt cztery tysiące czterdzieści trzy złote, 50/100),
- 2) dotację celową z budżetu krajowego w kwocie 4 528 711,00 PLN (słownie: cztery miliony pięćset dwadzieścia osiem tysięcy siedemset jednaście złotych, 00/100).

2. Całkowita wartość projektu wynosi 45 287 110,00 PLN (słownie: czterdzieści pięć milionów dwieście osiemdziesiąt siedem tysięcy sto dziesięć złotych, 00/100).

3. Dofinansowanie jest przeznaczone na sfinansowanie wydatków kwalifikowalnych ponoszonych przez Realizatora i Partnerów w związku z realizacją projektu.

4. Do oceny kwalifikowalności wydatków, o ile przepisy prawa nie stanowią inaczej, stosuje się wersję Wytycznych, o których mowa w § 1 pkt 34 obowiązującą w dniu poniesienia wydatku, z tym zastrzeżeniem, że do oceny prawidłowości przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia oraz zawartej w ramach projektu umowy w sprawie zamówienia znajduje zastosowanie wersja Wytycznych obowiązująca w dniu wszczęcia postępowania o udzielenie danego zamówienia, które zakończyło się zawarciem umowy. Niniejsze postanowienie nie uchyla obowiązku Realizatora przestrzegania przepisów prawa powszechnie obowiązującego w okresie poprzedzającym dostosowanie Wytycznych do treści tych przepisów oraz możliwości uznania za niekwalifikowalny wydatku poniesionego sprzecznie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego. W przypadku zmiany Wytycznych, polegającej na wprowadzeniu korzystniejszych rozwiązań dla Realizatora, o możliwości ewentualnego stosowania zmiany do wydatków poniesionych przed dniem rozpoczęcia stosowania zmienionych Wytycznych rozstrzyga treść tych Wytycznych. Jeżeli treść Wytycznych nie reguluje tego zagadnienia, zastosowanie zmienionych Wytycznych do wydatków, o których mowa w zdaniu poprzedzającym, wymaga aneksu do niniejszych Zasad.

5. Kwota wkładu własnego z budżetów jednostek samorządu terytorialnego wynosi 2 264 355,50 PLN (słownie: dwa miliony dwieście sześćdziesiąt cztery tysiące trzysta pięćdziesiąt pięć złotych, 50/100), co stanowi 5,00% wydatków kwalifikowalnych projektu.

W przypadku niewniesienia wkładu własnego w ww. %, Instytucja Zarządzająca pomniejsza kwotę przyznanego dofinansowania, o której mowa w ust. 1 proporcjonalnie, z zachowaniem udziału procentowego określonego w ust. 1. Wkład własny, który zostanie rozliczony w wysokości przekraczającej wspomniany powyżej procent wydatków projektu może zostać uznany za niekwalifikowalny.

6. Koszty pośrednie projektu rozliczane na podstawie stawki ryczałtowej zdefiniowane w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności, o których mowa w § 1 pkt 34, stanowią 10,00%¹ poniesionych, udokumentowanych i zatwierdzonych w ramach projektu wydatków bezpośrednich.

7. IZ może obniżyć stawkę ryczałtową kosztów pośrednich w przypadkach rażącego naruszenia przez Realizatora postanowień niniejszych Zasad w zakresie zarządzania projektem, w tym m.in.:

- 1) Realizator nie rozpoczął realizacji projektu w terminie wskazanym we wniosku o dofinansowanie projektu;
- 2) Realizator realizuje projekt niezgodnie z harmonogramem, zawartym we wniosku o dofinansowanie projektu;
- 3) Realizator nie przedkłada wniosków o płatność w terminie zgodnym z harmonogramem płatności;

---

¹ Z pomniejszeniem kosztu mechanizmu racjonalnych usprawnień, o którym mowa w Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych.

- 4) Realizator nie przedkłada skorygowanych/uzupełnionych wniosków o płatność w terminie określonym przez IZ;
- 5) Realizator nie stosuje się do uwag IZ w zakresie korygowania/uzupełniania wniosków o płatność;
- 6) Realizator nie przedkłada w terminie określonym przez IZ harmonogramów realizacji wsparcia, uniemożliwiając tym samym weryfikację zgodności z założeniami określonymi we wniosku o dofinansowanie projektu i/lub przeprowadzenie wizyty monitoringowej;
- 7) Realizator utrudnia współpracę z IZ poprzez uchylanie się od udzielania wszelkich informacji i wyjaśnień związanych z realizacją projektu na wezwanie IZ;
- 8) w przypadku powtarzającego się przedkładania przez Realizatora do IZ błędnie sporządzonych/niekompletnych dokumentów związanych z realizacją projektu;
- 9) personel bezpośrednio zaangażowany w zarządzanie projektem i jego rozliczanie nie dopełnia swoich obowiązków w zakresie ponoszenia wydatków w sposób konkurencyjny;
- 10) Realizator zarządza projektem niezgodnie ze strukturą zarządzania wskazaną we wniosku o dofinansowanie projektu.

8. W zależności od liczby i skali stwierdzonych uchybień Instytucja Zarządzająca może obniżyć stawkę ryczałtową kosztów pośrednich maksymalnie z 10 % kosztów bezpośrednich – na 8% kosztów bezpośrednich w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich² przekraczającej 4 550 tys. PLN.

9. Obniżenie stawki ryczałtowej, o której mowa w pkt 8, może dotyczyć pojedynczych wniosków o płatność.

10. Jeżeli podatek od towarów i usług (VAT) może stanowić wydatek kwalifikowalny w ramach projektu, Beneficjent/Partner dokumentując kwalifikowalność podatku od towarów i usług (VAT) ma obowiązek, pod rygorem odmowy uznania wydatku za kwalifikowalny złożyć oświadczenie o kwalifikowalności podatku VAT, według wzoru stanowiącego załącznik nr 6 niniejszych Zasad³.

§ 4 1. Realizator zobowiązuje się do realizacji projektu na podstawie aktualnego wniosku o dofinansowanie projektu.

2. Załączniki do wniosku o dofinansowanie projektu stanowią jego integralną część.

3. Realizator zobowiązuje się do realizacji projektu zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie projektu, w tym do:

- 1) osiągnięcia wskaźników produktu oraz rezultatu określonych we wniosku o dofinansowanie projektu;
- 2) realizacji projektu w oparciu o harmonogram realizacji projektu zawarty we wniosku o dofinansowanie projektu;
- 3) zapewnienia realizacji projektu przez personel projektu posiadający kwalifikacje określone we wniosku o dofinansowanie projektu;

---

² Z pomniejszeniem kosztu racjonalnych usprawnień, o których mowa w Wytocznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

³ Dotyczy przypadku, gdy Beneficjent/Partner będzie kwalifikował koszt podatku od towarów i usług.

- 4) zachowania trwałości projektu i/lub rezultatów, o ile tak przewiduje wniosek o dofinansowanie projektu;
- 5) przedkładania do Instytucji Zarządzającej harmonogramu realizacji wsparcia, na co najmniej 5 dni roboczych przed planowanym terminem rozpoczęcia wsparcia zgodnie z załącznikiem nr 7 do niniejszych Zasad;
- 6) zbierania danych osobowych uczestników projektu (osób lub podmiotów) zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi monitorowania;
- 7) przetwarzania danych osobowych zgodnie z RODO oraz ustawą o ochronie danych osobowych;
- 8) zapewnienia stosowania zasady równości szans i niedyskryminacji a także równości kobiet i mężczyzn, zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych.

4. W przypadku dokonania zmian w projekcie, o których mowa w § 23 niniejszych Zasad, Realizator zobowiązuje się do realizacji projektu zgodnie z aktualnym zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie projektu.

5. Realizator przy realizacji niniejszych Zasad zobowiązuje się do stosowania Wytycznych dotyczących realizacji projektów EFS+, o których mowa w § 1 pkt 31 obowiązujących na dzień ogłoszenia naboru oraz wyraża zgodę na postępowanie wobec niego zgodnie z warunkami i zasadami określonymi w tych Wytycznych.

6. Realizator przy realizacji projektu zobowiązuje się do stosowania aktualnie obowiązującej treści niżej wymienionych Wytycznych oraz wyraża zgodę na postępowanie wobec niego zgodnie z warunkami i zasadami określonymi w tych Wytycznych:

- 1) Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków,
- 2) Wytycznych dotyczących warunków gromadzenia i przekazywania danych,
- 3) Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych,
- 4) Wytycznych dotyczących monitorowania,
- 5) Wytyczne dotyczące informacji i promocji,
- 6) Wytyczne dotyczące sposobu korygowania nieprawidłowości.

7. Wytyczne, o których mowa w ust. 6, są publikowane na stronie internetowej www.funduszeuropejskie.gov.pl. Obowiązek stosowania przez Realizatora Wytycznych oraz wyrażenie zgody na postępowanie wobec niego zgodnie z warunkami i zasadami określonymi w Wytycznych obejmuje również wszelkie zmiany Wytycznych, o których mowa w ust. 6, dokonane po podjęciu uchwały. Realizator jest zobowiązany na bieżąco zapoznawać się ze zmianami Wytycznych, które to zmiany są publikowane za pośrednictwem strony internetowej www.funduszeuropejskie.gov.pl. Realizator jest zobowiązany stosować zmienione Wytyczne od dnia wskazanego na w/w stronie internetowej jako dzień rozpoczęcia ich obowiązywania.

8. Realizator zobowiązuje się do stosowania podczas realizacji projektu polityk horyzontalnych Unii Europejskiej, w tym zasady równości kobiet i mężczyzn oraz równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych.

9. Realizator zobowiązuje się niezwłocznie poinformować Instytucję Zarządzającą o problemach w realizacji projektu, w szczególności o zamiarze zaprzestania jego realizacji lub o zagrożeniu nieosiągnięcia zaplanowanych wskaźników projektu.

10. Realizator zobowiązuje się do poinformowania pisemnie Instytucji Zarządzającej o wszystkich realizowanych przez siebie projektach finansowanych z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności lub innych funduszy Unii Europejskiej na dzień podjęcia uchwały. W sytuacji, gdyby okoliczność, o której mowa w zdaniu pierwszym, powstała po podjęciu uchwały, Realizator zobowiązuje się do niezwłocznego pisemnego poinformowania o jej zaistnieniu Instytucji Zarządzającej.

Realizacja projektu

§ 5 1. Okres realizacji projektu jest zgodny z okresem wskazanym we wniosku o dofinansowanie projektu.

2. Okres, o którym mowa w ust. 1, dotyczy realizacji zadań w ramach projektu i jest równoznaczny z okresem kwalifikowalności wydatków w ramach projektu.

3. W uzasadnionych przypadkach, na wniosek Realizatora, Instytucja Zarządzająca może uznać za kwalifikowalne wydatki poniesione po dacie zakończenia okresu realizacji projektu, pod warunkiem, że wydatki te dotyczą tego okresu, zostaną poniesione do 31 grudnia 2029 r. oraz zostaną uwzględnione w końcowym wniosku o płatność⁴.

4. Realizator zobowiązuje się do realizacji projektu w pełnym zakresie, w terminie wskazanym w ust. 1, z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, zasady optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i zasadami w ramach Programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację projektu oraz osiągnięcie wskaźników (produktu i rezultatu) zakładanych we wniosku o dofinansowanie.

5. Projekt będzie realizowany w oparciu o harmonogram realizacji projektu zawarty we wniosku o dofinansowanie projektu.

6. Instytucja Zarządzająca może wyrazić zgodę na zmianę okresu realizacji projektu na uzasadniony wniosek Realizatora.

7. Realizator zobowiązuje się do realizacji projektu zgodnie z zasadą dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, co oznacza w szczególności, że wszystkie produkty wytworzone w ramach projektu będą dostępne dla wszystkich osób, w tym również dostosowane do zidentyfikowanych potrzeb osób z niepełnosprawnościami⁵. W przypadku wytworzenia w ramach projektu nowej infrastruktury, Realizator zobowiązuje się, że będzie ona zgodna z koncepcją

---

⁴ Postanowienie to nie dotyczy wydatków, o których mowa w Podrozdziale 2.1, pkt 3 Wytycznych dotyczących kwalifikowalności.

⁵ W rozumieniu Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych.

uniwersalnego projektowania⁶, bez możliwości odstępstw od stosowania wymagań prawnych w zakresie dostępności dla osób z niepełnosprawnością wynikających z obowiązujących przepisów budowlanych.

8. W przypadku zamiaru poniesienia w trakcie realizacji projektu kosztów racjonalnego usprawnienia⁷ zastosowanie ma § 23 ust 1. Realizator ma obowiązek uzasadnić konieczność poniesienia kosztu racjonalnego usprawnienia z zastosowaniem najbardziej efektywnego dla danego przypadku sposobu (np. prymat wynajmu nad zakupem).

9. W przypadku zlecenia usług lub ich części w ramach projektu wykonawcy Realizator zobowiązuje się do zastrzeżenia w umowie z wykonawcą prawa wglądu do dokumentów wykonawcy związanych z realizowanym projektem, w tym dokumentów finansowych.

Odpowiedzialność Realizatora

§ 6 1. Odpowiedzialność wobec osób trzecich za szkody powstałe w związku z realizacją projektu ponosi Realizator.

2. Porozumienie lub umowa o partnerstwie oraz wniosek o dofinansowanie projektu precyzują, które wydatki będą ponoszone przez Partnera.

3. Realizator ponosi pełną odpowiedzialność za działania Partnerów w ramach projektu, za realizację celów projektu oraz terminową realizację zadań przez wszystkie strony porozumienia lub umowy o partnerstwie, w tym za terminowe rozliczanie projektu, zgodnie z harmonogramem jego realizacji.

Płatności

§ 7 1. Realizator zobowiązuje się do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji wydatków⁸ projektu w sposób przejrzysty zgodnie z zasadami określonymi w Programie, tak aby możliwa była identyfikacja poszczególnych operacji związanych z projektem.

2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, dotyczy wszystkich Partnerów, w zakresie tej części projektu, za której realizację odpowiadają.

§ 8 1. Dofinansowanie, o którym mowa w § 3 ust. 1, na realizację projektu jest wypłacane w formie zaliczki w wysokości określonej w harmonogramie płatności stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszych Zasad, z zastrzeżeniem ust. 3 i § 9. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dofinansowanie może być wypłacane jako zwrot wydatków poniesionych przez Realizatora lub Partnerów.

2. Realizator sporządza harmonogram płatności, o którym mowa w ust. 1, w uzgodnieniu z Instytucją Zarządzającą, uwzględniając przy tym, że wysokość transzy zaliczki na dany okres nie przekracza środków niezbędnych dla prawidłowej

---

⁶ jw.

⁷ Na zasadach określonych w Wytocznych dotyczących realizacji zasad równościowych.

⁸ Nie dotyczy wydatków rozlicznych na podstawie uproszczonych metod.

realizacji danego etapu projektu, a następnie niezwłocznie przekazuje go za pośrednictwem SL2021, chyba że z przyczyn technicznych nie jest to możliwe.

3. Harmonogram płatności, o którym mowa w ust. 1, może podlegać aktualizacji najpóźniej do dnia końca okresu rozliczeniowego poprzedzającego złożenie wniosku o płatność. Aktualizacja harmonogramu płatności, o której mowa w zdaniu pierwszym jest skuteczna, pod warunkiem akceptacji przez Instytucję Zarządzającą i nie wymaga zmiany niniejszych Zasad.

4. Dofinansowanie na realizację projektu może być przeznaczone na sfinansowanie przedsięwzięć zrealizowanych w ramach projektu przed podjęciem uchwały, o ile wydatki zostaną uznane za kwalifikowalne zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz dotyczyć będą okresu realizacji projektu, o którym mowa w § 5 ust. 1.

5. Transze dofinansowania są przekazywane na niżej wymieniony, wyodrębniony dla projektu rachunek płatniczy Realizatora⁹⁾:

Województwo Lubelskie - Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA
Numer rachunku bankowego: 57 1020 3147 0000 8102 0199 3492

6. Wszystkie płatności dokonywane w związku z realizacją niniejszych Zasad, pomiędzy Realizatorem a Partnerem bądź pomiędzy Partnerami, powinny być dokonywane za pośrednictwem rachunku płatniczego, o którym mowa w ust. 5, pod rygorem nieuznania poniesionych wydatków za kwalifikowalne.

7. Realizator zobowiązuje się niezwłocznie poinformować Instytucję Zarządzającą o zmianie rachunku płatniczego, o którym mowa w ust. 5.

8. Realizator nie może ponosić wydatków z konta projektowego na cele inne niż projektowe.

§ 9 1. Strony ustalają następujące warunki przekazania transzy dofinansowania, z zastrzeżeniem ust. 2-3:

- 1) pierwsza transza dofinansowania przekazywana jest na podstawie pierwszego wniosku o płatność w wysokości i terminie określonym w harmonogramie płatności, o którym mowa w § 8 ust. 1,
  - 2) kolejne transze dofinansowania przekazywane są po:
    - a) złożeniu i zweryfikowaniu wniosku o płatność w którym Realizator potwierdza wydatkowanie co najmniej 70% łącznej kwoty otrzymanych transz dofinansowania z zastrzeżeniem, że nie stwierdzono okoliczności, o których mowa w § 24 ust. 1,
- oraz

---

⁹⁾ Należy podać nazwę właściciela rachunku, nazwę banku oraz numer rachunku płatniczego.

- b) zatwierdzeniu przez Instytucję Zarządzającą wniosków o płatność złożonych za wcześniejsze okresy rozliczeniowe niż wniosek, o którym mowa w lit. a, zgodnie z § 10 ust. 16,
- c) w przypadku gdyby wypłata transzy miała następować po okresie 30 dni kalendarzowych od zakończenia realizacji projektu, o którym mowa w § 10 ust. 3 transza dofinansowania zostanie wypłacona w formie zwrotu wydatków poniesionych przez Realizatora lub Partnerów do wysokości zatwierdzonych wydatków ze środków dofinansowania przekraczających sumę przekazanych dotychczas transz dofinansowania.
- 3) potwierdzenie wydatków, o których mowa w pkt 2 lit. a, obejmuje wykazanie wydatków we wniosku o płatność.
2. Transze dofinansowania wypłacane są pod warunkiem:
- 1) w przypadku środków, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 dostępności środków w ramach limitów wskazanych w upoważnieniu uzyskanym przez Instytucję Zarządzającą od ministra właściwego do wydawania zgody na dokonywanie płatności oraz realizacji zlecenia płatności przez Bank Gospodarstwa Krajowego,
- 2) w przypadku środków, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 2, dostępności środków na finansowanie Działania na rachunku bankowym Instytucji Zarządzającej.
3. Kolejne transze dofinansowania są przekazywane na rachunek płatniczy, o którym mowa w § 8 ust. 5:
- 1) w zakresie środków, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1, w terminie płatności, o którym mowa w § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie płatności w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz przekazywania informacji dotyczących tych płatności (Dz. U. z 2021 poz. 2081 z późn. zm.), przy czym Instytucja Zarządzająca zobowiązuje się do przekazania Bankowi Gospodarstwa Krajowego zlecenia płatności w terminie do 7 dni roboczych licząc od dnia następnego po dniu zatwierdzenia wniosku o płatność, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lub po dniu zweryfikowania wniosku o płatność, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a, z uwzględnieniem ust. 2 pkt 1,
- 2) w zakresie środków, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 2, w terminie płatności, o którym mowa w § 9 ust. 3 pkt 1, z uwzględnieniem § 9 ust. 2 pkt 2.
4. Instytucja Zarządzająca może zawiesić przekazywanie transz dofinansowania w przypadku:
- 1) nieprawidłowej realizacji projektu, w szczególności w przypadku opóźnienia w realizacji projektu wynikającej z winy Realizatora, w tym opóźnień w składaniu wniosków o płatność w stosunku do terminów przewidzianych Zasadami,
- 2) utrudniania kontroli realizacji projektu,
- 3) dokumentowania realizacji projektu niezgodnie z postanowieniami niniejszych Zasad,
- 4) wniosku instytucji kontrolnych,

5) gdy Realizator dysponuje środkami niezbędnymi do realizacji projektu w kolejnym okresie rozliczeniowym.

5. Zawieszenie płatności, o którym mowa w ust. 4, następuje wraz z poinformowaniem Realizatora o przyczynach zawieszenia.

6. Uruchomienie płatności następuje po ustaniu, usunięciu lub wyjaśnieniu przyczyn wymienionych w ust. 4, w terminie określonym w ust. 3.

Wniosek o płatność

§ 10 1. Realizator przedkłada wniosek o płatność oraz dokumenty niezbędne do rozliczenia projektu w wersji elektronicznej sporządzone przy użyciu CST2021. Składanie wniosku o płatność następuje wyłącznie w wersji elektronicznej, pod warunkiem opatrzenia go kwalifikowanym podpisem elektronicznym albo certyfikatem niekwalifikowalnym generowanym przez CST 2021¹⁰ chyba, że z przyczyn technicznych nie jest to możliwe. W takim przypadku stosuje się § 14 ust. 9.

2. Za termin złożenia wniosku o płatność uznaje się datę wpływu wniosku w SL2021, przy czym jeżeli termin złożenia wniosku o płatność przypadałby na sobotę lub dzień wolny od pracy wówczas uznaje się, że wniosek o płatność jest złożony terminowo, jeśli zostanie złożony w pierwszym dniu roboczym przypadającym po sobocie lub dniu wolnym od pracy.

3. Realizator składa pierwszy wniosek o płatność zgodnie z harmonogramem płatności stanowiącym załącznik do niniejszych Zasad¹¹. Kolejne wnioski o płatność przedkładane są zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem płatności nie później niż w terminie do 15 dni roboczych od zakończenia okresu rozliczeniowego oraz nie rzadziej niż co trzy miesiące. Realizator składa końcowy wniosek o płatność w terminie do 30 dni kalendarzowych od dnia zakończenia okresu realizacji projektu.

4. W przypadku niezłożenia wniosku o płatność na kwotę wydatków kwalifikowalnych¹² stanowiącą co najmniej 70% łącznej kwoty dotychczas otrzymanych transz zaliczki, wynikającą z harmonogramu płatności w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia upływu terminu, o którym mowa w ust. 3 od środków pozostałych do rozliczenia¹³, przekazanych w ramach zaliczki, nalicza się odsetki w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczone od dnia przekazania środków do dnia złożenia wniosku o płatność lub do dnia zwrócenia niewykorzystanej części zaliczki.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, zastosowanie mają odpowiednio przepisy art. 189 ustawy o finansach publicznych.

6. W przypadku, gdy wniosek o dofinansowanie projektu przewiduje trwałość projektu i/lub rezultatów, Realizator po okresie realizacji projektu zobowiązany jest do

---

¹⁰) Należy wykreślić, jeżeli nie dotyczy.

¹¹ W sytuacji gdy okres realizacji projektu rozpoczął się przed podjęciem uchwały, pierwszy wniosek o płatność może dotyczyć okresu rozliczeniowego dłuższego niż 3 miesiące.

¹² Jako rozliczenie należy również rozumieć zwrot zaliczki na rachunek bankowy Instytucji Zarządzającej.

¹³ Dotyczy wniosków o płatność, na podstawie których, zgodnie z harmonogramem płatności, realizator wnioskuje o wypłatę kolejnej transzy dofinansowania i do końcowego wniosku o płatność.

przedłożenia do Instytucji Zarządzającej dokumentów potwierdzających zachowanie trwałości projektu i/lub rezultatów, zgodnie z § 13 ust. 7 i 8 niniejszych Zasad.

7. Realizator zobowiązuje się do przedkładania w formie elektronicznej za pośrednictwem CST2021 wraz z wnioskiem o płatność, o którym mowa w ust. 1 i 3:

- 1) ~~wyciągów z rachunku płatniczego, o którym mowa w § 8 ust. 5 lub historii z tego rachunku płatniczego oraz wyciągów bankowych z innych rachunków płatniczych potwierdzających poniesienie wydatków ujętych we wniosku o płatność¹⁴, a w przypadku płatności gotówkowych poświadczonych za zgodność z oryginałem kopii raportów kasowych (bez załączników) lub podpisanych przez Realizatora zestawień płatności gotówkowych objętych wnioskiem o płatność,¹⁵~~
- 2) informacji o wszystkich uczestnikach projektu, w zakresie i na warunkach określonych w Wytocznych, o których mowa w § 1 pkt 35 Zasad.

8. Realizator zobowiązuje się do wprowadzania na bieżąco¹⁶ do CST2021 następujących danych w zakresie angażowania personelu projektu, w celu potwierdzenia spełnienia warunków określonych w Wytocznych dotyczących kwalifikowalności wydatków:

- 1) dane dotyczące personelu projektu, w tym nr PESEL, imię, nazwisko;
- 2) dane dotyczące formy zaangażowania personelu w ramach projektu: forma zaangażowania w projekcie, okres zaangażowania osoby w projekcie (dzień-miesiąc-rok – dzień-miesiąc-rok).

9. Weryfikacji podlega każdy złożony przez Realizatora wniosek o płatność wraz z załącznikami, w tym dokumentami poświadczającymi prawidłowe poniesienie wydatków ujętych w tym wniosku.

10. Instytucja Zarządzająca w terminie 5 dni roboczych od dnia wpływu wniosku o płatność, przekazuje Realizatorowi wykaz wymaganych dokumentów źródłowych wybranych zgodnie z metodyką doboru próby, w celu dokonania pogłębionej analizy dokumentów, przy czym w przypadku kosztów rozliczanych na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków weryfikacji podlegają dokumenty finansowo-księgowe (np. faktury, rachunki) oraz w uzasadnionych przypadkach pozostała dokumentacja źródłowa, która jest niezbędna do ustalenia kwalifikowalności wydatków.

11. W terminie 10 dni roboczych od dnia przekazania Realizatorowi ww. wykazu dokumentów, Realizator przekazuje do Instytucji Zarządzającej wymagane dokumenty źródłowe w celu dokonania pogłębionej analizy.

12. Okres weryfikacji każdej wersji wniosku o płatność wynosi maksymalnie 25 dni roboczych, licząc od dnia wpływu dokumentów, o których mowa w ust. 11. W przypadku braku przekazania dokumentu w terminie, o którym mowa w ust. 11, bieg okresu weryfikacji rozpoczyna się po upływie terminu określonego w ust. 11

13. W przypadku gdy:

---

¹⁴⁾ O ile wymaga tego Instytucja Zarządzająca.

¹⁵⁾ Dotyczy projektów, w których środki dofinansowania przekazywane są w formie zaliczki i w których Realizator nie został zwolniony z załączania wyciągów bankowych lub innych równoważnych dokumentów. Należy wykreślić, jeśli nie dotyczy.

¹⁶⁾ Dane, o których mowa w pkt 1 i 2, powinny być wprowadzane niezwłocznie po zaangażowaniu osoby do projektu.

- 1) w ramach projektu jest dokonywana kontrola na miejscu i złożony został końcowy wniosek o płatność,
- 2) Instytucja Zarządzająca zleciła kontrolę doraźną w związku ze złożonym wnioskiem o płatność,

bieg terminu weryfikacji, o którym mowa w ust. 12 w stosunku do ww. wniosków o płatność, ulega zawieszeniu do dnia zakończenia czynności kontrolnych, tj. do dnia sporządzenia przez Zespół kontrolujący pisma kończącego czynności kontrolne. W przypadku podejrzenia wystąpienia w projekcie uchybień/nieprawidłowości w ramach kontroli doraźnej Instytucja Zarządzająca ma możliwość wstrzymania biegu terminu weryfikacji pozostałych niezatwierdzonych wniosków o płatność do dnia zakończenia czynności kontrolnych, tj. do dnia sporządzenia przez Zespół kontrolujący pisma kończącego czynności kontrolne.

14. W przypadku stwierdzenia błędów w złożonym wniosku o płatność, Instytucja Zarządzająca może dokonać jego uzupełnienia lub poprawienia, o czym informuje Realizatora lub wzywa Realizatora do poprawienia lub uzupełnienia wniosku lub złożenia dodatkowych wyjaśnień w wyznaczonym terminie. W szczególności Instytucja Zarządzająca może wezwać Realizatora do złożenia poświadczonych za zgodność z oryginałem kopii dokumentów księgowych, dotyczących projektu.

15. Realizator zobowiązuje się do usunięcia błędów lub złożenia wyjaśnień w wyznaczonym przez Instytucję Zarządzającą terminie.

16. Instytucja Zarządzająca po pozytywnym zweryfikowaniu wniosku o płatność przekazuje Realizatorowi w terminie, o którym mowa w ust. 12 i 13 informację o wyniku weryfikacji wniosku o płatność, w tym:

- 1) wysokość wydatków uznanych za kwalifikowalne (zatwierdzona kwota dofinansowania w podziale na środki, o których mowa w § 3 ust. 1 oraz kwota wkładu własnego);
- 2) wysokość wydatków uznanych za niekwalifikowalne wraz z uzasadnieniem oraz wezwaniem do ich zwrotu na rachunek płatniczy wskazany przez Instytucję Zarządzającą;
- 3) wysokość stwierdzonych korekt finansowych;
- 4) wysokość stwierdzonych nieprawidłowości finansowych;
- 5) wysokość zatwierdzonych wydatków w ramach cross-financingu;
- 6) podział na źródła finansowania wydatków zatwierdzonych;
- 7) wysokość zatwierdzonych wydatków w ramach środków trwałych łącznie z wydatkami w ramach cross – finansingu.

17. Realizator ma prawo wnieść w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 16 pkt 2, zastrzeżenia do ustaleń Instytucji Zarządzającej w zakresie wydatków niekwalifikowalnych. Przepisy art. 27 ust. 2-12 ustawy wdrożeniowej stosuje się wówczas odpowiednio. W przypadku gdy Instytucja Zarządzająca nie przyjmie ww. zastrzeżeń i Realizator nie zastosuje się do zaleceń Instytucji Zarządzającej dotyczących sposobu skorygowania wydatków niekwalifikowalnych, stosuje się § 12.

18. Realizator zobowiązany jest do rozliczenia 100% otrzymanego dofinansowania najpóźniej na etapie końcowego wniosku o płatność.

19. Niewykorzystana część otrzymanych transz dofinansowania podlega zwrotowi na rachunek płatniczy wskazany przez Instytucję Zarządzającą w terminie do 30 dni kalendarzowych od dnia zakończenia okresu realizacji projektu oraz nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność końcową. W przypadku niedokonania zwrotu w ww. terminie, stosuje się odpowiednio przepisy § 12 Zasad.

20. Na etapie weryfikacji końcowego wniosku o płatność, Instytucja Zarządzająca weryfikuje, czy w ramach projektu:

- 1) zostały spełnione kryteria zatwierdzone przez Komitet Monitorujący Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027,
- 2) został zrealizowany cel projektu, wyrażony wskaźnikami realizacji celu.

W przypadku, gdy nie zostały spełnione warunki określone w ust. 20 pkt 1 oraz 2 Instytucja Zarządzająca może zastosować regułę proporcjonalności zgodnie z treścią Wytocznych dotyczących kwalifikowalności wydatków.

21. Realizator zobowiązuje się do wykazania i opisanie we wniosku o płatność w części dotyczącej postępu rzeczowego z realizacji projektu, które z działań równościowych zaplanowanych w ramach wniosku o dofinansowanie projektu dotyczących równości kobiet i mężczyzn oraz dostępności dla osób z niepełnosprawnościami zostały zrealizowane oraz w jaki sposób realizacja projektu wpłynęła na sytuację osób z niepełnosprawnościami, a także do wskazania problemów lub trudności w realizacji zasady równości kobiet i mężczyzn w projekcie (o ile będą występować).

Dochód

§ 11 1. Realizator ma obowiązek ujawniania wszelkich dochodów¹⁷, które powstają w związku z realizacją projektu.

2. W przypadku, gdy projekt generuje na etapie realizacji dochody, Realizator wykazuje we wnioskach o płatność wartość uzyskanego dochodu i dokonuje jego zwrotu w terminie 30 dni kalendarzowych od dnia zakończenia okresu realizacji projektu oraz nie później niż do dnia złożenia końcowego wniosku o płatność, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Instytucja Zarządzająca może wezwać Realizatora do zwrotu dochodu w innym terminie niż wskazany w ust. 2.

4. W przypadku naruszenia postanowień ust. 1 - 3, stosuje się odpowiednio przepisy § 12.

---

¹⁷Koszty projektu rozliczane w oparciu o kwoty ryczałtowe są traktowane jako wydatki poniesione. Ewentualna dodatnia różnica pomiędzy rozliczoną kwotą ryczałtową a kwotą wydatków faktycznie poniesionych nie stanowi dochodu.

Nieprawidłowości i zwrot środków

§ 12 1. Jeżeli na podstawie wniosków o płatność lub czynności kontrolnych uprawnionych organów zostanie stwierdzone, że dofinansowanie jest przez Realizatora:

- 1) wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem;
- 2) wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy o finansach publicznych;
- 3) pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości.

Instytucja Zarządzająca wzywa Realizatora do zwrotu całości lub części dofinansowania wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonymi od dnia przekazania środków.

2. Odsetki, o których mowa w ust. 1, naliczane są zgodnie z art. 207 ust. 1 i 2a ustawy o finansach publicznych.

3. Instytucja Zarządzająca, zgodnie z art. 26 ustawy wdrożeniowej oraz Wytucznych dotyczących sposobu korygowania nieprawidłowości, w przypadku stwierdzenia wystąpienia nieprawidłowości:

- a) przed zatwierdzeniem wniosku o płatność – dokonuje pomniejszenia wartości wydatków kwalifikowalnych ujętych we wniosku o płatność złożonym przez Realizatora o kwotę wydatków poniesionych nieprawidłowo,
- b) po zatwierdzeniu wniosku o płatność – nakłada korektę finansową. Realizator dokonuje zwrotu kwot korekt finansowych zgodnie z § 12 Zasad.

4. Realizator dokonuje opisu przelewu zwracanych środków, o których mowa w ust. 1 i 3, zgodnie z zaleceniami Instytucji Zarządzającej.

5. Ze środków przyznanych w budżecie Realizatorowi (środki własne) pokrywane są wszelkie wydatki niekwalifikowalne w ramach projektu, w szczególności wydatki objęte nieprawidłowościami oraz objęte korektami finansowymi pomniejszeniami wydatków, o których mowa w art. 26 ustawy wdrożeniowej.

6. W przypadku stwierdzenia w projekcie nieprawidłowości finansowej, o której mowa w art. 2 pkt 31 rozporządzenia ogólnego, wartość dofinansowania projektu, o której mowa w § 3 ust. 1, ulega pomniejszeniu o kwotę nieprawidłowości. Zmiany, o których mowa powyżej, nie wymagają zmiany niniejszych Zasad.

Trwałość projektu i rezultatów

§ 13 1. Realizator ma obowiązek zachowania zasady trwałości projektu zgodnie z art. 65 rozporządzenia ogólnego, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Realizator ma obowiązek zachowania trwałości rezultatów zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie projektu, w szczególności osiągnięcia wskaźników produktu oraz rezultatu w nim określonych.

3. Instytucja Zarządzająca ma prawo nałożenia korekty finansowej z tytułu naruszenia zasady trwałości projektu oraz niezrealizowania wskaźników określonych we wniosku o dofinansowanie projektu. W razie naruszenia trwałości projektu

Realizator ma obowiązek zwrotu dofinansowania wraz z odsetkami określonymi jak dla zaległości podatkowych, naliczanymi od dnia przekazania środków do dnia zwrotu, proporcjonalnie do okresu niezachowania trwałości projektu.

4. Instytucja Zarządzająca ma prawo przeprowadzić kontrole trwałości operacji bądź rezultatu w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 dotyczące weryfikacji utrzymania wskaźników realizacji celów w przypadku projektu, w którym wymóg utrzymania trwałości został określony w niniejszych Zasadach. Kontrola trwałości służy sprawdzeniu, czy w odniesieniu do współfinansowanych projektów nie zaszła jedna z okoliczności, o których mowa w art. 65 rozporządzenia ogólnego.

5. Kontrola trwałości rezultatu prowadzona jest w okresie trwałości wskazanym we wniosku o dofinansowanie projektu i obejmuje weryfikację wywiązania się z wymogu utrzymania rezultatów i/lub produktów osiągniętych/wytworzonych w momencie jego realizacji.

6. Kontrola trwałości zazwyczaj przybiera formę kontroli na miejscu i może być realizowana w siedzibie Realizatora lub w miejscu realizacji projektu.

7. W okresie trwałości projektu Realizator ma obowiązek przedkładać Instytucji Zarządzającej na każde jej wezwanie i w terminie tam wyznaczonym, a nadto, bez osobnego wezwania, w terminie 30 dni od końca każdego roku okresu trwałości projektu, sprawozdania z utrzymania trwałości projektu, na wzorze opracowanym przez Instytucję Zarządzającą, publikowanym na stronie internetowej: www.funduszeUE.lubelskie.pl. Niezłożenie sprawozdania, wbrew obowiązkowi, jest traktowane analogicznie, jak odmowa poddania się kontroli, w szczególności co do możliwości podjęcia przez IZ decyzji o zakończeniu realizacji projektu.

8. Realizator w okresie trwałości ma obowiązek samodzielnego informowania Instytucji Zarządzającej o wszelkich okolicznościach, które mogą mieć wpływ na niedotrzymanie przez projekt zasady trwałości. Informacja powinna zostać udzielona niezwłocznie, jednakże nie później, niż w terminie 14 dni od dnia zaistnienia danej okoliczności.

Gromadzenie i przekazywanie danych w CST2021

§ 14 1. Realizator zobowiązuje się do realizacji projektu z wykorzystaniem CST2021 zgodnie z Wytycznymi oraz aktualną Instrukcją Użytkownika Zewnętrznego udostępnioną przez IZ na stronie www.funduszeue.lubelskie.pl w zakresie wystandaryzowanych formularzy, obsługi procesów i komunikacji, w szczególności w zakresie rejestrowania i przesyłania danych dotyczących:

- 1) wniosków o płatność, w tym dokumentacji niezbędnej do potwierdzenia kwalifikowalności wydatków ponoszonych w ramach projektu i wykazywanych we wnioskach o płatność;
- 2) harmonogramu realizacji wsparcia i harmonogramu płatności;
- 3) personelu projektu, zgodnie z zakresem określonym w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027, o ile koszty

- osobowe są wydatkami kwalifikowalnymi projektu, pod rygorem uznania ich za niekwalifikowalne;
- 4) zamówień publicznych;
  - 5) rozliczenia projektu w zakresie monitoringu rzeczowo – finansowego (w tym przesyłania za pośrednictwem SM EFS danych w zakresie wsparć udzielanych podmiotom i uczestnikom projektu);
  - 6) innych dokumentów i informacji związanych z realizacją projektu, w tym niezbędnych do przeprowadzenia kontroli projektu.

2. Realizator i IZ uznają za prawnie wiążące przyjęte w Zasadach rozwiązania stosowane w zakresie komunikacji i wymiany danych w CST2021, bez możliwości kwestionowania skutków ich stosowania.

3. Przetwarzanie dokumentów w CST2021 nie zwalnia Realizatora z obowiązku przechowywania oryginałów dokumentów, ich udostępniania podczas kontroli oraz archiwizowania.

4. Realizator wyznacza osoby uprawnione do wykonywania w jego imieniu czynności związanych z realizacją projektu, w tym – zgłasza w załączniku nr 2 do Zasad osobę upoważnioną do pracy w ramach CST2021 oraz do zarządzania uprawnieniami użytkowników CST2021 po stronie Realizatora w zakresie projektu (zgodnie z procedurą określoną w załączniku 4 do Wytocznych, o których mowa w § 4 ust. 6 pkt 2 niniejszych Zasad). Zmiana załącznika nie wymaga zmiany do niniejszych Zasad. Wszelkie działania w CST2021 osób uprawnionych są traktowane w sensie prawnym jako działanie Realizatora. Lista osób uprawnionych do reprezentowania Realizatora w zakresie obsługi CST2021 stanowi załącznik nr 3 do Zasad. Aktualizacja przedmiotowej listy nie wymaga zmiany niniejszych Zasad.

5. Wszelkie działania w CST2021 osób uprawnionych są traktowane w sensie prawnym jako działanie Realizatora.

6. Realizator zapewnia, że osoby, o których mowa w ust. 4, wykorzystują kwalifikowany podpis elektroniczny lub certyfikat niekwalifikowany generowany przez SL2021 w celu uwierzytelniania czynności dokonywanych w SL2021.

7. Realizator zobowiąże wszystkie osoby, o których mowa w ust. 4, przed ich przystąpieniem do pracy w CST2021, do przestrzegania Regulaminu bezpiecznego użytkownika Centralnego Systemu Teleinformatycznego (CST2021) oraz Instrukcji Użytkownika Zewnętrznej udostępnionej przez IZ.

8. Realizator zobowiązuje się do każdorazowego informowania IZ o nieautoryzowanym dostępie do danych Realizatora w CST2021.

9. W sytuacji, gdy z przyczyn technicznych korzystanie z CST2021 nie jest możliwe Realizator zgłasza ten fakt IZ na adres e-mail: amiz.felu.efs@lubelskie.pl. W przypadku potwierdzenia awarii CST2021 przez pracownika IZ rozliczanie projektu oraz komunikacja z IZ odbywają się zgodnie z instrukcjami, które w takiej sytuacji IZ opublikuje na stronie www.funduszeue.lubelskie.pl. Wszelka korespondencja Realizatora do IZ w trakcie awarii CST2021, aby została uznana za wiążącą, musi zostać podpisana przez osoby uprawnione do składania oświadczeń woli w imieniu Realizatora. O usunięciu awarii CST2021 IZ informuje Realizatora na adres e-mail wskazany we wniosku o dofinansowanie oraz na stronie

www.funduszeue.lubelskie.pl, Realizator zobowiązuje się uzupełnić brakujące w CST2021 dane w terminie 5 dni roboczych od otrzymania tej informacji.

10. Nie mogą być przedmiotem komunikacji wyłącznie przy wykorzystaniu CST2021:

- 1) zmiany treści niniejszych Zasad z wyłączeniem zmian harmonogramu płatności oraz zmiany osoby uprawnionej zarządzającej projektem po stronie Realizatora;
- 2) kontrole na miejscu przeprowadzane w ramach projektu;
- 3) dochodzenie zwrotu środków od Realizatora, zgodnie z § 12 niniejszych Zasad;
- 4) inne czynności, dla których Zasady, Wytyczne lub przepisy prawa wymagają formy pisemnej.

Monitoring

§ 15 1. Realizator zobowiązuje się do:

- 1) niezwłocznego informowania Instytucji Zarządzającej o problemach w realizacji projektu tj. zagrożeniach i nieprawidłowościach, w szczególności o zamiarze zaprzestania jego realizacji;
- 2) przekazania wraz z wnioskiem o płatność, informacji o wszystkich uczestnikach projektu;
- 3) pomiaru wartości wskaźników osiągniętych w wyniku realizacji projektu, zgodnie ze wskaźnikami monitoringowymi zamieszczonymi we wniosku o dofinansowanie projektu;
- 4) przedkładania na żądanie Instytucji Zarządzającej informacji o osiągniętych wskaźnikach w okresie trwałości projektu, oraz w terminie do 3 miesięcy po zakończeniu okresu trwałości.

2. Realizator jest zobowiązany do wprowadzania do CST2021 - zgodnie z Instrukcją Użytkownika Zewnętrznego udostępnionej na stronie www.funduszeUE.lubelskie.pl wymaganych danych, zgodnych z prawdą, prawidłowo zaklasyfikowanych, aktualnych i kompletnych.

3. Obowiązek, o którym mowa w ust. 2, trwa podczas całego okresu kwalifikowalności wydatków, określonego w § 5 ust. 2 i obejmuje również bieżącą aktualizację wprowadzonych danych.

4. Realizator przy realizacji niniejszych Zasad zobowiązuje się do stosowania aktualnie obowiązującej treści Listy Wskaźników Kluczowych EFS +.

Dokumentacja projektu

§ 16 1. Realizator zobowiązuje uczestników projektu na etapie ich rekrutacji do projektu, do przekazania informacji dotyczących ich sytuacji po zakończeniu udziału w projekcie (do 4 tygodni od zakończenia udziału) zgodnie z zakresem danych określonych w Wytycznych dotyczących monitorowania (tzw. wspólne wskaźniki rezultatu bezpośredniego).

2. Realizator zobowiązuje się do przechowywania dokumentacji związanej z realizacją projektu przez okres od dnia przyjęcia niniejszych Zasad do upływu

terminu 5-letniego liczonego od dnia 31 grudnia roku, w którym dokonano ostatniej wypłaty dofinansowania w ramach projektu.

3. Bieg okresu, o którym mowa w ust. 2 jest z mocy prawa wstrzymywany w przypadku wszczęcia postępowania prawnego pozostającego w związku z projektem (w szczególności postępowania kontrolnego, audytu, postępowania w przedmiocie zwrotu dofinansowania, postępowania karnego lub postępowania przed sądem administracyjnym lub cywilnym) albo na wniosek Komisji Europejskiej. W przypadku gdy adresatem wniosku jest Instytucja Zarządzająca, informuje ona niezwłocznie Realizatora o złożeniu przez Komisję Europejską przedmiotowego wniosku.

4. Realizator przechowuje dokumentację związaną z realizacją projektu w sposób zapewniający dostępność, poufność i bezpieczeństwo oraz jest zobowiązany do poinformowania Instytucji Zarządzającej o miejscu jej archiwizacji najpóźniej w dniu przyjęcia niniejszych Zasad.

5. W przypadku zmiany miejsca przechowywania dokumentów Realizator zobowiązuje się niezwłocznie, za pośrednictwem SL2021 lub pisemnie poinformować Instytucję Zarządzającą o nowym miejscu przechowywania dokumentów związanych z realizowanym projektem, w terminie 10 dni roboczych od zaistnienia ww. zdarzenia.

6. Realizator przechowuje dokumenty albo w formie oryginałów, albo ich uwierzytelnionych odpisów lub na powszechnie uznanych nośnikach danych, w tym jako elektroniczne wersje dokumentów oryginalnych lub dokumenty istniejące wyłącznie w wersji elektronicznej.

7. W przypadku projektów partnerskich ust. 1, 2, 4, 6 mają zastosowanie również do Partnerów.

Kontrola

§ 17 1. Realizator zobowiązuje się poddać kontroli oraz audytowi dokonywanym przez Instytucję Zarządzającą oraz inne uprawnione instytucje i podmioty w zakresie prawidłowości realizacji projektu, w tym kontroli realizacji wsparcia.

2. Kontrole projektu przeprowadza się na podstawie pisemnego, imiennego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli.

3. Zakres uprawnień kontrolujących oraz tryb prowadzenia kontroli został określony w ustawie wdrożeniowej, jak również w Wytocznych dotyczących kontroli realizacji programów polityki spójności na lata 2021-2027.

4. Kontrola może zostać przeprowadzona zarówno w siedzibie Realizatora, w siedzibie Partnerów jak i w miejscu realizacji projektu, także w każdym miejscu bezpośrednio związanym z realizacją projektu, jak i w siedzibie Instytucji Zarządzającej.

5. Kontrole mogą być przeprowadzone w siedzibie kontrolującego na podstawie danych i dokumentów zamieszczonych w CST2021 oraz innych dokumentów przekazywanych przez Realizatora, w okresie, o którym mowa w ust. 8.

6. W przypadku weryfikacji wniosków Realizatora o płatność kontrola przeprowadzona jest na podstawie elektronicznych wersji faktur lub dokumentów księgowych przekazanych wraz z wnioskiem o płatność za pomocą CST2021.¹⁸

7. Realizator zobowiązuje się udostępnić podmiotom, o których mowa w ust. 1, wszystkie dokumenty związane, jak i niezwiązane z realizacją projektu, o ile jest to konieczne do stwierdzenia kwalifikowalności wydatków w projekcie, dokumenty związane z realizacją zadań bezpośrednio przez Partnerów i wykonawców projektu, zapewnić dostęp do pomieszczeń i terenu realizacji projektu, dostęp do związanych z projektem systemów informatycznych przez cały okres ich przechowywania określony w § 16 ust. 2 oraz udzielić wszelkich wyjaśnień dotyczących realizacji projektu.

8. Kontrole mogą zostać przeprowadzone w okresie realizacji projektu określonym we wniosku o dofinansowanie projektu oraz w okresie wskazanym w § 16 ust. 2 i ust. 3 niniejszych Zasad .

9. Ustalenia podmiotów, o których mowa w ust. 1, mogą prowadzić do podjęcia odpowiednich działań określonych w art. 26 ustawy wdrożeniowej.

10. Realizator ma obowiązek zastosowania się do zaleceń pokontrolnych lub rekomendacji ujętych w informacji pokontrolnej oraz poinformować instytucję kontrolującą w wyznaczonym terminie o sposobie ich wdrożenia.

11. Instytucja Zarządzająca ma prawo przeprowadzenia kontroli w trybie doraźnym w odniesieniu do wszystkich rodzajów kontroli bez konieczności zawiadomienia o tym fakcie podmiotu kontrolowanego.

12. Realizator jest zobowiązany do przekazywania Instytucji Zarządzającej informacji i wyników o kontrolach i audytach przeprowadzonych w ramach realizacji projektu przez uprawnione instytucje, o których mowa w ust. 1, w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia otrzymania dokumentu stwierdzającego ustalenia kontroli.

13. Realizator jest zobowiązany do przekazywania do Instytucji Zarządzającej powziętych przez siebie informacji o postępowaniach prowadzonych wobec niego przez organy ścigania oraz Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumenta.

14. Realizator zobowiązany jest do udokumentowania rejestracji, kierowanej do Instytucji Zarządzającej korespondencji, dotyczącej czynności kontrolnych.

§ 18 1. Realizator zobowiązuje się do przedstawiania na wezwanie Instytucji Zarządzającej wszelkich informacji i wyjaśnień związanych z realizacją projektu, w terminie określonym w wezwaniu.

2. Realizator jest zobowiązany do współpracy z podmiotami zewnętrznymi, realizującymi badanie ewaluacyjne na zlecenie Instytucji Zarządzającej lub innego podmiotu, który zawarł umowę lub porozumienie z Instytucją Zarządzającą na realizację ewaluacji. Realizator jest zobowiązany każdorazowo na wniosek tych podmiotów do udostępniania dokumentów i udzielania informacji na temat realizacji projektu, niezbędnych do przeprowadzenia badania ewaluacyjnego.

---

¹⁸ Nie wyklucza to możliwości korzystania z dokumentów będących w posiadaniu instytucji lub możliwości żądania dodatkowych dokumentów potwierdzających kwalifikowalność wydatków ujętych we wniosku o płatność.

Konkurencyjność wydatków

§ 19 1. Realizator zobowiązuje się do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców, a także do działania w sposób przejrzysty i proporcjonalny.

2. Realizator jest zobowiązany do udzielenia zamówienia w ramach projektu zgodnie z:

- 1) ustawą Prawo zamówień publicznych,
- 2) zasadą konkurencyjności, o której mowa w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków, w przypadku zamówień o wartości niższej niż kwoty określone w art. 2 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, a jednocześnie przekraczającej 50 tys. PLN netto, tj. bez podatku od towarów i usług (VAT).

3. IZ zobowiązuje Realizatora przy udzielaniu zamówień do stosowania preferencji dla Podmiotów Ekonomii Społecznej (PES). Preferencje mogą być realizowane m.in. poprzez:

- a) zlecenie zadań na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571) lub stosowanie innych przewidzianych prawem trybów, w tym z ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej czy ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 802);
- b) zlecenie zadań na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1605) z wykorzystaniem klauzul społecznych.

4. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości indywidualnych w zamówieniach, o którym mowa w ust. 2 i 3 zastosowanie mają art. 26 ustawy wdrożeniowej oraz Wytyczne dotyczące sposobu korygowania nieprawidłowości wraz z załącznikiem Stawki procentowe korekt finansowych i pomniejszeń dla poszczególnych kategorii nieprawidłowości indywidualnych stosowane w zamówieniach (dalej : Załącznik). W przypadku zmiany Załącznika, o stosowaniu zmienionego Załącznika rozstrzyga jego treść lub treść Wytycznych dotyczących sposobu korygowania nieprawidłowości. Jeżeli treść Wytycznych dotyczących sposobu korygowania nieprawidłowości lub Załącznika nie reguluje tego zagadnienia, do ustalenia wartości korekt finansowych oraz pomniejszeń dotyczących nieprawidłowości stwierdzonych w postępowaniach o udzielenie zamówienia, o których mowa w ust. 2 i 3 , stosuje się Załącznik w brzmieniu obowiązującym w dniu wszczęcia postępowania o udzielenie danego zamówienia.

5. W przypadku projektów partnerskich ust. 1 – 4 mają również zastosowanie do Partnerów.

Ochrona danych osobowych

§ 20 1. W celach określonych w art. 4 rozporządzenia ogólnego, na zasadach wskazanych w ustawie wdrożeniowej i rozporządzeniu ogólnym Realizator przetwarza dane osobowe w zakresie wskazanym w art. 87 ust. 2 ustawy wdrożeniowej, na potrzeby projektu.

2. Realizator zgodnie z art. 87 ust. 1 i art. 88 ustawy wdrożeniowej jest administratorem danych osobowych, o których mowa w ust. 1, w rozumieniu art. 4 pkt 7 RODO.

3. Realizator w zakresie wskazanym w ust. 2 zapewnia zgodność przetwarzania danych osobowych z RODO, w tym:

- 1) uwzględniając: stan wiedzy technicznej, koszt wdrażania oraz charakter, zakres, kontekst i cele przetwarzania oraz ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych wdraża odpowiednie środki techniczne i organizacyjne ,
- 2) ustanawia system upoważnień do przetwarzania danych osobowych,
- 3) wypełnia obowiązek informacyjny w momencie zbierania danych osobowych, albo bezpośrednio przed ich zebraniem – informując o możliwym przetwarzaniu danych przez podmioty prowadzące badanie ewaluacyjne oraz pozostałych administratorów uczestniczących we wdrażaniu Programu tj. IZ (Zarząd Województwa Lubelskiego) oraz IK UP (Ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego),
- 4) prowadzi rejestr czynności przetwarzania danych, oraz wykonuje inne obowiązki administratora danych osobowych określone w RODO.

4. Realizator zobowiązany jest zebrać tylko niezbędne dane osobowe w zakresie umożliwiającym zarejestrowanie kompletnych informacji w CST2021 zgodnie z aktualną Instrukcją Użytkownika Zewnętrznego, Instrukcją użytkownika SM EFS dla beneficjenta oraz Wytycznymi, o których mowa w § 4 ust.6.

5. Realizator zobowiązuje się przetwarzać dane osobowe wyłącznie w celu realizacji zadań związanych z projektem.

6. Realizator, za pośrednictwem CST2021, udostępnia dane osobowe IZ oraz IK UP w zakresie niezbędnym do realizacji ich zadań.

7. Naruszenie obowiązków administratora danych, w zależności od przypadku, może stanowić nieprawidłowość skutkującą nałożeniem na Realizatora korekty finansowej lub dokonaniem pomniejszenia wydatków, o których mowa w art. 26 ustawy wdrożeniowej.

Komunikacja i widoczność

§ 21 1. Realizator jest zobowiązany do wypełniania obowiązków informacyjnych i promocyjnych, w tym informowania społeczeństwa o dofinansowaniu projektu przez Unię Europejską, zgodnie z rozporządzeniem ogólnym (w szczególności z załącznikiem IX - Komunikacja i Widoczność) oraz zgodnie z załącznikiem nr 4 do Zasad (wyciąg z zapisów podręcznika dla beneficjenta).

2. W okresie realizacji projektu oraz w okresie trwałości projektu, o których mowa w Zasadach Realizator jest zobowiązany do:

- 1) umieszczania w widoczny sposób znaku Funduszy Europejskich, barw Rzeczypospolitej Polskiej (jeśli dotyczy; wersja pełnokolorowa) i znaku Unii Europejskiej na:
  - a) wszystkich prowadzonych działaniach informacyjnych i promocyjnych dotyczących projektu,
  - b) wszystkich dokumentach i materiałach (m.in. produkty drukowane lub cyfrowe, strony internetowe i ich mobilne wersje, media społecznościowe) podawanych do wiadomości publicznej,
  - c) wszystkich dokumentach i materiałach dla osób i podmiotów uczestniczących w projekcie,
  - d) produktach, sprzęcie, pojazdach, aparaturze itp., powstałych lub zakupionych z projektu, poprzez umieszczenie trwałego oznakowania w postaci naklejek,
- 2) w przypadku projektów wspieranych z EFS+ których łączny koszt przekracza 100 000 EUR - umieszczenia w miejscu realizacji projektu trwałej tablicy informacyjnej lub pamiątkowej podkreślającej fakt otrzymania dofinansowania z UE, niezwłocznie po rozpoczęciu fizycznej realizacji projektu. W przypadku, gdy miejsce realizacji projektu nie zapewnia swobodnego dotarcia do ogółu społeczeństwa z informacją o realizacji tego projektu, umiejscowienie tablicy powinno zostać uzgodnione z IZ. Tablica musi być umieszczona niezwłocznie po rozpoczęciu fizycznej realizacji projektu lub zainstalowaniu zakupionego sprzętu, aż do końca okresu trwałości projektu.
- 3) w przypadku projektów innych niż te, o których mowa w ust. 2 pkt 2 - umieszczenia w widocznym miejscu realizacji projektu przynajmniej jednego trwałego plakatu o minimalnym formacie A3 lub podobnej wielkości elektronicznego wyświetlacza, podkreślającego fakt otrzymania dofinansowania z UE.
- 4) umieszczenia krótkiego opisu projektu na oficjalnej stronie internetowej Realizatora, jeśli ją posiada i na jego stronach mediów społecznościowych. Opis musi zawierać:
  - a) tytuł projektu lub jego skróconą nazwę,
  - b) podkreślenie faktu otrzymania wsparcia finansowego z Unii Europejskiej przez zamieszczenie znaku Funduszy Europejskich, znaku barw Rzeczypospolitej Polskiej i znaku Unii Europejskiej,

- c) zadania, działania, które będą realizowane w ramach projektu (opis, co zostanie zrobione, zakupione etc.),
  - d) grupy docelowe (do kogo skierowany jest projekt, kto z niego skorzysta),
  - e) cel lub cele projektu,
  - f) efekty, rezultaty projektu (jeśli opis zadań, działań nie zawiera opisu efektów, rezultatów),
  - g) wartość projektu (całkowity koszt projektu),
  - h) wysokość wkładu Funduszy Europejskich.
- 5) zorganizowania przynajmniej jednego wydarzenia lub działania informacyjno-promocyjnego (np. konferencję prasową, wydarzenie promujące projekt, prezentację projektu na targach branżowych) w ważnym momencie realizacji projektu np. na otwarcie projektu, zakończenie projektu lub jego ważnego etapu np. rozpoczęcie inwestycji, oddanie inwestycji do użytkowania itp. w przypadku projektów o znaczeniu strategicznym¹⁹ i projektów, których łączny całkowity koszt przekracza 10 000 000 EUR²⁰.

Do udziału w wydarzeniu informacyjno-promocyjnym należy zaprosić z co najmniej 4-tygodniowym wyprzedzeniem przedstawicieli KE i Instytucji Zarządzającej za pośrednictwem poczty elektronicznej EMPL-B5-UNIT@ec.europa.eu, drpo@lubelskie.pl oraz defs@lubelskie.pl

- 6) dokumentowania działań informacyjnych i promocyjnych prowadzonych w ramach projektu.

3. Realizator, który realizuje projekt o całkowitym koszcie przekraczającym 5 000 000 EUR²¹ informuje Instytucję Zarządzającą o:

- 1) planowanych wydarzeniach informacyjno-promocyjnych związanych z projektem,
- 2) innych planowanych wydarzeniach i istotnych okolicznościach związanych z realizacją projektu, tj. np. zakończenie realizacji projektu, wydarzenie otwierające projekt które mogą mieć znaczenie dla opinii publicznej i mogą służyć budowaniu marki Funduszy Europejskich²².

4. Realizator przekazuje informacje o planowanych wydarzeniach, o których mowa w ust 3, na co najmniej 14 dni przed wydarzeniem za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres drpo@lubelskie.pl oraz defs@lubelskie.pl Informacja powinna wskazywać dane kontaktowe osób ze strony Realizatora zaangażowanych w wydarzenie.

5. Każdorazowo na prośbę Instytucji Zarządzającej, Realizator jest zobowiązany do zorganizowania wspólnego wydarzenia informacyjno-promocyjnego dla mediów (np. briefingu prasowego, konferencji prasowej) z przedstawicielami Instytucji Zarządzającej.

---

¹⁹ Projekt, który wnosi znaczący wkład w osiągnięcie celów programu i który podlega szczególnym środkom dotyczącym monitorowania i komunikacji.

²⁰ Koszt całkowity projektu obejmuje koszty kwalifikowane i niekwalifikowane. Koszt projektu należy przeliczyć według kursu Europejskiego Banku Centralnego z przedostatniego dnia pracy Komisji Europejskiej w miesiącu poprzedzającym miesiąc podjęcia decyzji o dofinansowaniu projektu..

²¹ Patrz przypis 28.

²² Wydarzenia otwierające/kończące realizację projektu lub związane z rozpoczęciem/realizacją/zakończeniem ważnego etapu projektu.

6. Jeśli Realizator realizuje projekty, w których przewidziany jest udział uczestników projektu²³, Realizator zobowiązany jest do rzetelnego i regularnego wprowadzania aktualnych danych do wyszukiwarki wsparcia dla potencjalnych beneficjentów i uczestników projektów, dostępnej na Portalu Funduszy Europejskich.

7. W przypadku niewywiązania się Realizatora lub Partnera z obowiązków określonych w ust. 2 pkt 1-5, Instytucja Zarządzająca wzywa Realizatora do podjęcia działań zaradczych jednokrotnie w terminie i na warunkach określonych w wezwaniu po czym informuje IZ o wprowadzonych działaniach zaradczych w terminie i na warunkach określonych w wezwaniu. W przypadku braku wykonania przez Realizatora działań zaradczych, o których mowa w wezwaniu, Instytucja Zarządzająca pomniejsza maksymalną kwotę dofinansowania, o której mowa w § 3 o wartość nie większą niż 3% tego dofinansowania, zgodnie z wykazem pomniejszenia wartości dofinansowania projektu w zakresie obowiązków komunikacyjnych, który stanowi załącznik nr 5 do Zasad. W takim przypadku Instytucja Zarządzająca w drodze jednostronnego oświadczenia woli, które jest wiążące dla Realizatora, dokona zmiany maksymalnej wysokości dofinansowania, o której mowa w § 3, o czym poinformuje Realizatora w formie pisemnej lub elektronicznej, wzywając go jednocześnie do odpowiedniej zmiany Harmonogramu Projektu/Płatności. Jeżeli w wyniku pomniejszenia dofinansowania okaże się, że Realizator otrzymał środki w kwocie wyższej niż maksymalna wysokość dofinansowania, o której mowa w zdaniu poprzednim, różnica podlega zwrotowi bez odsetek w terminie i na zasadach określonych przez IZ. Po bezskutecznym upływie terminu do zwrotu, następuje on w trybie i na zasadach określonych w § 12.

8. W przypadku stworzenia przez osobę trzecią (dalej zwaną: twórcą) utworów, w rozumieniu art. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. z 2022 r. poz. 2509), związanych z komunikacją i widocznością (np. zdjęcia, filmy, broszury, ulotki, prezentacje multimedialne nt. projektu), powstałych w ramach projektu Realizator zobowiązuje się do uzyskania od tej osoby majątkowych praw autorskich do tych utworów.

9. Na wniosek IK UP, IZ, IP, IW i unijnych instytucji, organów lub jednostek organizacyjnych Realizator zobowiązuje się do udostępnienia i udzielenia tym podmiotom nieodpłatnej i niewyłącznej licencji do korzystania z utworów związanych z komunikacją i widocznością (np. zdjęcia, filmy, broszury, ulotki, prezentacje multimedialne) powstałych w ramach projektu w następujący sposób:

- 1) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz na terytorium innych państw członkowskich UE,
- 2) na okres 10 lat,
- 3) bez ograniczeń co do liczby egzemplarzy i nośników, w zakresie następujących pól eksploatacji:

---

²³ Uczestnik projektu oznacza osobę fizyczną, która odnosi bezpośrednio korzyści z danego projektu, przy czym nie jest odpowiedzialna ani za inicjowanie projektu, ani jednocześnie za jego inicjowanie, i wdrażanie i która nie otrzymuje wsparcia finansowego.

- a) utrwalanie – w szczególności drukiem, zapisem w pamięci komputera i na nośnikach elektronicznych, oraz zwielokrotnianie, powielanie i kopiowanie tak powstałych egzemplarzy dowolną techniką,
  - b) rozpowszechnianie oraz publikowanie w dowolny sposób (w tym poprzez: wyświetlanie lub publiczne odtwarzanie lub wprowadzanie do pamięci komputera i sieci multimedialnych, w tym Internetu) – w całości lub w części, jak również w połączeniu z innymi utworami,
  - c) publiczna dystrybucja utworów lub ich kopii we wszelkich formach (np. książka, broszura, CD, Internet),
  - d) udostępnianie, w tym instytucjom, organom lub jednostkom organizacyjnym Unii, IK UP, Instytucji Zarządzającej, IP i IW oraz ich pracownikom oraz publiczne udostępnianie przy wykorzystaniu wszelkich środków komunikacji (np. Internet),
  - e) przechowywanie i archiwizowanie w postaci papierowej albo elektronicznej.
- 4) z prawem do udzielania osobom trzecim sublicencji na warunkach i polach eksploatacji, o których mowa w pkt.3.

10. Znaki graficzne oraz obowiązkowe wzory tablic, plakatów i naklejek są określone w Księdze Tożsamości Wizualnej i dostępne na stronie www.funduszeue.lubelskie.pl oraz w załączniku nr 4 do Zasad (Wyciąg z zapisów „Podręcznika wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 w zakresie informacji i promocji”).

11. Realizator przyjmuje do wiadomości, że objęcie dofinansowaniem oznacza umieszczenie danych Realizatora w publikowanym przez IZ/IP/IW wykazie projektów zgodnie z art. 49 ust. 3 i 5 rozporządzenia ogólnego.

12. Zmiana adresu poczty elektronicznej, wskazanych w ust. 2 pkt 5 i ust. 4 oraz strony internetowej ust. 11 nie wymaga zmiany niniejszych Zasad. Instytucja poinformuje Realizatora o tym fakcie w formie pisemnej lub elektronicznej, wraz ze wskazaniem daty, od której obowiązuje zmieniony adres. Zmiana jest skuteczna z chwilą doręczenia informacji Realizatorowi.

13. Postanowienia stosuje się także do Partnerów.

Prawa autorskie

§ 22 1. W przypadku zlecenia części zadań w ramach projektu wykonawcy, obejmujących m.in. opracowanie utworu, Realizator zobowiązuje się do uwzględnienia w umowie z wykonawcą klauzuli przenoszącej autorskie prawa majątkowe do ww. utworu na Realizatora co najmniej na polach eksploatacji wskazanych pisemnie Realizatorowi przez Instytucję Zarządzającą przed zleceniem przez Realizatora części zadań w ramach projektu wykonawcy, obejmujących m.in. opracowanie tego utworu.

2. Umowa, o której mowa w ust. 1 jest sporządzana z poszanowaniem powszechnie obowiązujących przepisów prawa, w tym w szczególności ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2509).

3. Postanowienia ust. 1-2 stosuje się także do Partnerów.

Zmiany w Projekcie

§ 23 1. Realizator może dokonywać zmian w projekcie, w tym rozszerzenia zakresu rzeczowego i zwiększenia wartości projektu pod warunkiem ich zgłoszenia Instytucji Zarządzającej nie później niż na 1 miesiąc przed planowanym zakończeniem realizacji projektu oraz przekazania aktualnego wniosku o dofinansowanie projektu i uzyskania akceptacji Instytucji Zarządzającej w terminie 15 dni roboczych, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3. Akceptacja, o której mowa w zdaniu pierwszym nie wymaga zmiany niniejszych Zasad, o ile zmiany nie wpływają na kwotę dofinansowania o której mowa w § 3 ust.1.

2. Realizator może dokonywać przesunięć w budżecie projektu określonym we wniosku o dofinansowanie projektu o sumie kontrolnej: R0A0000/3/1/1/2/4/10/3/18/3/6/11/2/3²⁴ do 10% wartości środków w odniesieniu do zadania, z którego przesuwane są środki jak i do zadania, na które przesuwane są środki w stosunku do zatwierzonego wniosku o dofinansowanie bez konieczności zachowania wymogu, o którym mowa w ust. 1. Przesunięcia, o których mowa w zdaniu pierwszym, nie mogą:

- 1) zwiększać łącznej wysokości wydatków dotyczących cross-financingu w ramach projektu;
- 2) zwiększać łącznej wysokości wydatków dotyczących środków trwałych w ramach projektu;
- 3) polegać na dodaniu nowych kategorii i podkategorii wydatków;

3. W przypadku wystąpienia oszczędności w projekcie powstałych w wyniku przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia przekraczającego 10% środków alokowanych na dane zadanie, mogą one być wykorzystane przez Realizatora wyłącznie za zgodą Instytucji Zarządzającej wyłącznie w przypadku konieczności sfinansowania mechanizmu racjonalnych usprawnień lub zwiększenia wskaźników rezultatu/produktu, określonych we wniosku o dofinansowanie projektu przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia.

4. W razie zmian w prawie krajowym lub unijnym wpływających na wysokość wydatków kwalifikowalnych w projekcie, treść niniejszych Zasad może ulec zmianie, o ile w wyniku analizy wniosków o płatność i przeprowadzonych kontroli zachodzi podejrzenie nieosiągnięcia założonych we wniosku o dofinansowanie projektu wskaźników projektu.

Postanowienia końcowe

§ 24 1. W razie podjęcia przez Instytucję Zarządzającą decyzji o zakończeniu realizacji projektu, w przypadku gdy:

- 1) Realizator dopuścił się poważnych nieprawidłowości, w szczególności wykorzysta w całości bądź w części przekazane środki na cel inny niż określony w projekcie lub niezgodnie z niniejszymi Zasadami;

---

²⁴ Należy podać numer sumy kontrolnej pierwotnej wersji wniosku o dofinansowanie projektu.

- 2) Realizator złoży lub posłuży się fałszywymi oświadczeniami lub podrobionymi, przerobionymi lub stwierdzającymi nieprawdę dokumentami w celu uzyskania dofinansowania w ramach niniejszych Zasad, w tym uznania za kwalifikowalne wydatków ponoszonych w ramach projektu;
- 3) Realizator ze swojej winy nie rozpoczął realizacji projektu w ciągu 3 miesięcy od ustalonej we wniosku o dofinansowanie projektu początkowej daty okresu realizacji projektu, zaprzestał realizacji projektu lub realizuje go w sposób niezgodny z niniejszymi Zasadami;

Realizator zobowiązany jest do zwrotu w terminie 30 dni kalendarzowych od dnia podjęcia decyzji o zakończeniu realizacji projektu całości otrzymanych transz dofinansowania wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonymi od dnia przekazania środków dofinansowania do dnia zwrotu. W przypadku niedokonania zwrotu w ww. terminie, stosuje się odpowiednio przepisy § 12.

2. W razie podjęcia przez Instytucję Zarządzającą decyzji o zakończeniu realizacji projektu, w przypadku gdy:

- 1) Realizator nie realizuje projektu zgodnie z harmonogramem załączonym do wniosku o dofinansowanie projektu;
- 2) Realizator nie osiągnie założonych w ramach projektu wskaźników z przyczyn przez siebie zawinionych;
- 3) Realizator odmówi poddania się kontroli, o której mowa w § 17;
- 4) Realizator w ustalonym przez Instytucję Zarządzającą terminie nie doprowadzi do usunięcia stwierdzonych uchybień/nieprawidłowości;
- 5) Realizator nie przedkłada zgodnie z niniejszymi Zasadami wniosków o płatność, z zastrzeżeniem § 8 ust. 3;
- 6) Realizator w sposób uporczywy uchyla się od wykonywania obowiązków, o których mowa w § 18 ust. 1.

Realizator ma prawo do wydatkowania wyłącznie tej części otrzymanych transz dofinansowania, które odpowiadają prawidłowo zrealizowanej części projektu²⁵, z zastrzeżeniem § 3 ust. 6 oraz zobowiązuje się do przedstawienia rozliczenia otrzymanych transz dofinansowania, w formie wniosku o płatność, w terminie 30 dni kalendarzowych od dnia podjęcia przez Instytucję Zarządzającą decyzji o zakończeniu realizacji projektu. Na etapie weryfikacji końcowego wniosku o płatność Instytucja Zarządzająca stosuje przepisy § 10 ust. 20. Niewykorzystana część otrzymanych transz dofinansowania podlega zwrotowi na rachunek płatniczy wskazany przez Instytucję Zarządzającą w terminie do 30 dni kalendarzowych od zakończenia realizacji projektu oraz nie później niż do dnia złożenia końcowego wniosku o płatność. W przypadku niedokonania zwrotu w ww. terminie, stosuje się odpowiednio przepisy § 12 niniejszych Zasad.

---

²⁵ Projekt, należy zrozumieć jako prawidłowo zrealizowany, jeżeli zostały osiągnięte założenia zgodne z regułą proporcjonalności, o której mowa w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków.

§ 25 1. Realizator oraz Partnerzy zobowiązują się do przestrzegania przepisów wspólnotowych na wszystkich etapach wdrażania projektu w zakresie polityk horyzontalnych (ochrony środowiska, równości szans i niedyskryminacji, zasad równościowych w ramach funduszy unijnych 2021-2027, w tym standardów dostępności dla polityki spójności, zrównoważonego rozwoju, społeczeństwa informacyjnego, ochrony konkurencji i zamówień publicznych). Jeżeli Realizatorzy lub Partnerzy, będący jednostką samorządu terytorialnego lub podmiotem od niej zależnym lub przez nią kontrolowanym realizuje działania dyskryminacyjne, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia ogólnego lub nie stosuje standardów dostępności, dofinansowanie przewidziane w niniejszych Zasadach nie może zostać wypłacone. W zależności od okoliczności może to oznaczać uznanie za niekwalifikowalne wszystkich wydatków w ramach projektu i obciążenie Realizatora korektą finansową lub pomniejszeniem wydatków, o których mowa w art. 26 ustawy wdrożeniowej.

2. Naruszenie przez Realizatora lub Partnerów Standardów dostępności dla polityki spójności 2021-2027, stanowiących załącznik do Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych, o których mowa w § 1 pkt 32 niniejszych Zasad, w szczególności naruszenie rażące lub notoryczne, może zostać uznane za nieprawidłowość indywidualną, skutkującą obciążeniem Realizatora korektą finansową lub pomniejszeniem wydatków, o których mowa w art. 26 ustawy wdrożeniowej.

3. Obowiązki Realizatora określone w niniejszych Zasadach mają odpowiednie zastosowanie do partnerów projektu. Obowiązek przestrzegania postanowień niniejszych Zasad spoczywa wówczas na Realizatorze oraz partnerach projektu. Realizator zobowiązuje się wprowadzić prawa i obowiązki Partnerów wynikające z niniejszych Zasad w zawartej z nimi umowie o partnerstwie.

4. Prawa i obowiązki Realizatora wynikające z niniejszych Zasad nie mogą być przenoszone na osoby trzecie, bez zgody Instytucji Zarządzającej.

§ 26 Realizator zapewnia, że osoby dysponujące środkami dofinansowania projektu, tj. osoby upoważnione do podejmowania wiążących decyzji finansowych w imieniu Realizatora, nie są prawomocnie skazane za przestępstwo przeciwko mieniu, przeciwko obrotowi gospodarczemu, przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego, przeciwko wiarygodności dokumentów lub za przestępstwo skarbowe.

§ 27 W sprawach nieuregulowanych niniejszymi Zasadami zastosowanie mają odpowiednie reguły i zasady wynikające z Programu, a także odpowiednie przepisy prawa Unii Europejskiej, w szczególności:

- 1) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060,
- 2) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057, oraz właściwych aktów prawa krajowego, w szczególności:
  - a) ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2023 r. poz. 1610),
  - b) ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r.

- poz. 1270, z późn. zm.),
- c) ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. poz. 1079)
  - d) ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1605),
  - e) Rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 21 września 2022 r. w sprawie zaliczek w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich (Dz. U. poz. 2055),
  - f) ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

§ 28 1. Podjęcie przez Instytucję Zarządzającą decyzji o zakończeniu realizacji projektu nie zwalnia Realizatora z obowiązków wynikających z § 11, §13, §16, §17, §20, § 21, § 22.

2. Przepis ust. 1 nie obejmuje sytuacji, gdy w związku z podjęciem przez Instytucję Zarządzającą decyzji o zakończeniu realizacji projektu Realizator zobowiązany jest do zwrotu całości otrzymanego dofinansowania.

§ 29 1. Wszelkie wątpliwości związane z realizacją niniejszych Zasad wyjaśniane będą elektronicznie za pośrednictwem SL2021.

2. Zmiany w treści niniejszych Zasad wymagają zmiany uchwały z zastrzeżeniem § 8 ust. 3, § 12 ust. 6, § 14 ust. 4, § 21 ust 12 oraz § 23 ust. 1.

§ 30 1. Integralną część niniejszych Zasad stanowią następujące załączniki:

- 1) załącznik nr 1: Wzór harmonogramu płatności w ramach projektu współfinansowanego ze środków EFS+,
- 2) załącznik nr 2: Wniosek o dodanie osoby uprawnionej zarządzającej projektem po stronie Beneficjenta,
- 3) załącznik nr 3: Lista osób uprawnionych do reprezentowania Realizatora w zakresie obsługi CST2021,
- 4) załącznik nr 4: Wyciąg z zapisów „Podręcznika wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 w zakresie informacji i promocji”,
- 5) załącznik nr 5: Wykaz pomniejszenia wartości dofinansowania projektu w zakresie obowiązków komunikacyjnych beneficjentów Funduszy Europejskich,
- 6) załącznik nr 6: Wzór Oświadczenia o kwalifikowalności VAT (dotyczy przypadku, gdy Beneficjent/Partner będzie kwalifikował koszt podatku od towarów i usług),
- 7) załącznik nr 7: Wzór harmonogramu realizacji wsparcia.